

СКЛАД ФІТОКОМПОЗИЦІЇ ДЛЯ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНОГО ЗАСОБУ ДЛЯ ДОГЛЯДУ ЗА ВОЛОССЯМ

Гоштанар К. Ю

Науковий керівник: Половко Н. П.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

atl@nuph.edu.ua

Вступ. Одним з напрямів розвитку фармацевтичного ринку є збільшення доли парафармацевтичної продукції в асортименті аптек. За різними даними доля парафармацевтичної продукції на сьогоднішній день складає від 40 до 65 %, з них засоби лікувальної косметики складають від 15 до 40 %. Досить широко в аптеках представлені засоби по догляду за волоссям, переважно закордонного виробництва (Німеччина, Франція, США). Переважна більшість засобів по догляду за волоссям представлені препаратами для лікування перхоті і алопеції, і лише одиничні – для лікування жирної і сухої себореї волосистої частини шкіри голови.

Вищезазначене свідчить про актуальність розробки ефективних засобів для волосся, які містять комплекс біологічно активних речовин природного походження.

Мета дослідження. Розробка складу фітокомпозиції для створення засобів для волоссяної частини шкіри голови та волосся різного типу.

Матеріали та методи. Дослідження проводилися з використанням інформаційно-пошукових і бібліотечних баз даних і репозитаріїв наукової інформації ScholarGoogle, eLibrary, ReseachGate, Web of Sciences, SCOPUS, наукова бібліотека НФаУ.

Результати дослідження. В результаті дослідження використання лікарської рослинної сировини в народній медицині, а також в складі засобів по догляду за волоссям нами запропоновано декілька фітокомпозицій для подальшого отримання вилучень та трихологічних засобів на їх основі.

Склади фітокомпозиції містять:

для сухого волосся – по 1 частині кореня лопуха, листя кропиви, квітів ромашки, шишок хмелю, по 2 частини плодів моркви і листя шавлії;

для жирного волосся – в рівних пропорціях трава хвоща, квіти липи, цибуля ріпчасту, корень лопуха, листя кропиви, квітки ромашки, шишки хмелю,

Висновки. Наведені композиції використані для отримання вилучень, які введено до складу лікувально-профілактичних засобів для використання при сухій та жирній себореї волоссяної частини голови.

ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУПОЗИТОРНИХ ОСНОВ ДЛЯ ЕКСТРАГУВАННЯ ЛІПОФІЛЬНИХ КОМПОНЕНТІВ ОБЛЕПІХИ

Гудзь А. О., Манський О. А.

Науковий керівник: Ніколайчук Н. О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

nina.nik@i.ua

Вступ. Актуальною проблемою фітохімічного виробництва є комплексна переробка рослинної сировини. Ситуація, що склалася останнім часом на фармацевтичному ринку

України характеризується зростанням потреби у фітохімічних лікарських засобах на фоні зменшення природних запасів ЛРС, часткової або повної відсутності спеціалізованих підприємств для культивування ЛРС, а також її нераціональним використанням. Підвищення ефективності використання ЛРС можна досягнути удосконаленням технології виробництва фітопрепаратів, використанням відходів для комплексної переробки, розширенням асортименту лікарських форм або збільшенням обсягу їх виробництва.

На сьогодні відомі різні способи витягання біологічно активних речовин з лікарської рослинної сировини для наступного створення на їх основі препаратів у формі супозиторіїв. При цьому гідрофільні сполуки екстрагують водно-спиртовими сумішами і вводять в супозиторну основу у вигляді густих або сухих екстрактів. Для витягання ліпофільних речовин використовують рослинні і мінеральні масла, неполярні органічні розчинники і зріджені гази. Так, нині олію обліпихи отримують двома способами: екстрагуванням соняшниковою олією або екстрагуванням сухого жому зрідженими газами з наступним видаленням екстрагента. Введення в супозиторну масу масляних екстрактів в кількостях, що забезпечують необхідний терапевтичний ефект, ускладнено, оскільки при цьому погіршуються структурно-механічні властивості супозиторної маси. У зв'язку з цим актуальною є розробка нових способів отримання концентрованих витяжок з лікарської рослинної сировини з метою створення препаратів у формі супозиторіїв. Одним з нових напрямів в цій області є екстракція безпосередньо супозиторною основою, що дозволяє отримувати витягання, які можуть застосовуватися як лікарський засіб або бути основою для додаткового введення лікарських субстанцій при створенні комплексних препаратів.

Мета дослідження Метою цієї роботи стало вивчення можливості використання супозиторних основ для екстракції ліпофільних компонентів обліпихи крушиновидної плодів.

Матеріали та методи. В якості об'єктів дослідження використовували висушений шрот обліпихи крушиновидної плодів зі змістом суми каротиноїдів (у перерахунку на β -каротин) 32.25 ± 0.89 мг%, і залишковою вологістю не більше 5%. В якості екстрагентів використовували наступні супозиторні основи: комбінацію вітепсол W35 і вітепсол H15 (1:1), твердий жир типу А, новата, масло какао (з 5% додаванням парафіну), пальмоядрове масло.

Результати дослідження. Порцію сировини змішували з розплавленою супозиторною основою (співвідношення 2:1), підігрівали до $50-55^\circ\text{C}$ і настоювали впродовж 30 хвилин (співвідношення сировина-екстрагент, час екстракції і температура суміші встановлені експериментально). Далі шрот завантажували в перфорований стакан пресу і піддавали пресуванню під оптимальним тиском. Оцінку екстрагуючої здатності основ проводили за кількісним змістом суми каротиноїдів (у перерахунку на β -каротин) в отриманих витяжках.

З отриманих витяжок виготовили модельні супозиторії методом виливання і провели оцінку якості за показниками: однорідність, температура плавлення, температура застигання, час повної деформації.

Висновки. Серед досліджених ліпофільних супозиторних основ найбільшу екстрагуючу здатність проявили комбінація вітепсол W35 - вітепсол H15 (1:1). Також можна виділити масло какао, твердий жир типу А і пальмоядрове масло.